

СУМІЩЕННЯ ФУНКЦІЙ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА СТАДІЇ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ЯК УМОВА ВЧИНЕННЯ КОРУПЦІЙНИХ ЗЛОЧИНІВ ПІД ЧАС ЗАКРИТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

COMBINATION OF CRIMINAL PROCESS FUNCTIONS AT THE STAGE OF PRE-JUDICIAL INVESTIGATION AS A CONDITION FOR COMMITMENT OF CORRUPTION CRIMES DURING THE CLOSURE OF CRIMINAL PROCEEDINGS

Шульга А.О., к.ю.н., доцент,
доцент кафедри державно-правових дисциплін та публічного управління
Донецький державний університет внутрішніх справ

Чорна М.В., д.філос. в галузі права,
доцент кафедри державно-правових дисциплін та публічного управління
Донецький державний університет внутрішніх справ

Мартинюк О.О., студентка III курсу факультету № 4
Донецький державний університет внутрішніх справ

Стаття присвячена вирішенню проблеми закриття кримінального провадження на стадії досудового розслідування з обставин, які реабілітують. В даному випадку автори статті помітили порушення норм чинного Кримінального процесуального кодексу України в частині розмежування функцій кримінального процесу. Така впевненість авторів зумовлена тим, що дізнавач, слідчий і прокурор є представниками сторони обвинувачення, і повинні виконувати лише функцію обвинувачення згідно вимог частини 3 статті 22 Кримінального процесуального кодексу України (Змагальність сторін та свобода в поданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості).

Проблема, яка розкривається авторами в статті, характеризується тим, що існує неузгодженість пунктів 1–3 частини 1 та частини 4 статті 284 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) (Закриття кримінального провадження) на підставі якої дізнавач, слідчий і прокурор можуть закривати кримінальне провадження на стадії досудового розслідування, та частини 3 статті 22 КПК України. Така ситуація, на думку авторів, може стати причиною виникнення умов щодо вчинення корупційних кримінальних правопорушень (злочинів) на стадії досудового розслідування.

Авторами, з метою подолання зазначеної вище проблеми, проводиться правовий аналіз виявлених процесуальних неузгодженостей, вносяться пропозиції щодо внесення змін в чинне Кримінальне процесуальне законодавство України. Таким чином, на підставі проведеного дослідження, з метою вирішення проблеми щодо суміщення на стадії досудового розслідування функцій обвинувачення та правосуддя, авторами статті пропонується позбавити повноважень закривати кримінальні провадження дізнавача, слідчого та прокурора на підставі пунктів 1–3, частини 1 статті 284 КПК України. Проте, авторами пропонується передати ці повноваження до суду для закриття справ на стадії підготовчого провадження. За пропозицією авторів, механізм направлення кримінального провадження стороною обвинувачення до суду, для його закриття, у випадку наявності в матеріалах підстав передбачених пунктами 1–3 частини першої статті 284 КПК України залишається таким, який вказаний у пункті 3 частини 2 статті 283 та статті 291 КПК України.

Ключові слова: кримінальне провадження, закриття кримінального провадження, стадія досудового розслідування, дізнавач, слідчий, прокурор, корупційні злочини, суд, функція правосуддя, функція обвинувачення.

The article is devoted to solving the problem of closing criminal proceedings in the stage of pre-trial investigation from circumstances that rehabilitate. In this case, the authors of the article saw a violation of the norms of the current Criminal Procedure Code of Ukraine in terms of delimiting the functions of the criminal process. Such confidence of the authors is due to the fact that the inquirer, investigator and prosecutor are representatives of the prosecution and must perform only the function of prosecution in accordance with the requirements of Part 3 of Article 22 of the Criminal Procedure Code of Ukraine their persuasiveness).

The problem revealed by the authors in the article is characterized by the fact that there is an inconsistency between clauses 1–3 of part 1 and part 4 of article 284 of the Criminal Procedure Code of Ukraine (Closing of criminal proceedings), on the basis of which the inquirer, investigator and prosecutor can close criminal proceedings at the stage of pre-trial investigation, and Part 3 of Article 22 of the Criminal Procedure Code of Ukraine.

Such a situation, according to the authors, may cause conditions for the commission of corruption criminal offenses (crimes) in the stage of pre-trial investigation.

The authors, in order to overcome the above-mentioned problem, conduct a legal analysis of the identified procedural inconsistencies, make proposals for making changes to the current Criminal Procedure Legislation of Ukraine.

Thus, on the basis of the conducted research, in order to solve the problem of combining the functions of prosecution and justice at the stage of pre-trial investigation, the authors of the article propose to deprive the investigator, investigator and prosecutor of the powers to close criminal proceedings on the basis of clauses 1-3, part 1 of Article 284 of the Criminal Procedure Code of Ukraine. However, the authors suggest transferring these powers to the court to close cases at the stage of preparatory proceedings. According to the authors' proposal, the mechanism of referral of the criminal proceedings by the prosecution to the court, for its closure, in the case of the presence in the materials of grounds provided for in clauses 1–3 of the first part of Article 284 of the Criminal Procedure Code of Ukraine remains the same as specified in clause 3 of part 2 of Article 283 and Article 291 of the Criminal Procedure Code of Ukraine.

Key words: criminal proceedings, closure of criminal proceedings, stage of pre-trial investigation, investigator, investigator, prosecutor, corruption crimes, court, function of justice, function of prosecution.

Постановка проблеми. Судовий контроль за діяльністю органів досудового розслідування є надійною запорукою боротьби з корупцією та службовими правопорушеннями поміж прокурорів, слідчих, дізнавачів і інших представників правоохоронної системи України. Згідно статті 1 Закону України «Про судоустрій та статус суддів»,

судова влада в Україні здійснюється незалежними та безсторонніми судами утвореними законом [1]. Суд, як орган правосуддя позбавлений надмірної активності у процесі дослідження доказів під час судового розгляду кримінальних проваджень [2, с. 250]. А отже, саме суд якнайкраще підходить для здійснення будь якого контролю та нагляду

за процесуальною діяльністю органів досудового розслідування, зокрема прокурорів, як керівників досудового розслідування. Проте, сутність статті складається не в тому, яку наглядову чи контролюючу функцію виконує суд. Сутність нашого напрацювання в тому, щоб показати проблему наявності в чинному кримінальному процесуальному законодавстві України норми, яка на нашу думку сприяє виникненню причин та умов вчинення корупційних злочинів дізнавачем, слідчим чи прокурором на стадії досудового розслідування. Зокрема пропонуються шляхи усунення причин та умов вчинення цих корупційних злочинів, наприклад тих, які вказані в статті 368 Кримінального кодексу України (далі – КК України) «Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою».

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Данну тему неодноразово опрацьовували багато шановних вчених процесуалістів, поміж яких можна визначити: О. О. Бондаренка, А. Ф. Волобуєва, О. О. Волобуєву, М. С. Городецьку, І. В. Гловюк, О. В. Капліну, Л. М. Лобойка, Т. О. Лоскутова, О. В. Одерія, М. А. Погорецького, В. Д. Пчолкіна, Г. І. Сисоєнка, О. Є. Соловйова, В. М. Тертишника, Л. Д. Удалову, О. О. Юхна та багато інших. Проте, основні зусилля зазначених правників були присвячені або нормам КПК України, що регламентують роль слідчого, прокурора на стадії досудового розслідування під час реалізації форм його закінчення, або проблемам додержання на стадії досудового розслідування норм, що визначають засади кримінального процесу. Проблеми ж суміщення функцій кримінального провадження на стадії досудового розслідування увага приділялася не значна.

Метою статті є пошук поміж норм чинного КПК України неузгодженостей між засадою змагальності і нормами, які регулюють закриття кримінального провадження дізнавачем, слідчим і прокурором на стадії досудового розслідування. У зв'язку із цим, формулювання пропозицій щодо внесення змін до норм чинного КПК України.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах воєнного стану вчинення корупційних злочинів представляє не аби яку небезпеку для суспільства, і вказана небезпека не менша, ніж наприклад, вчинення воєнних злочинів. Так, в роботі О. О. Володіної вбачається пропозиція розм'якувати корупційні злочини в одному розділі зі злочинами проти національної безпеки України [3, с. 40]. Особливо болісною проблема розповсюдження причин та умов корупційних злочинів виявляється в тому випадку, коли цьому сприяють і певні вади чинного законодавства України.

На нашу думку, сьогодні в Україні дійсно існує суттєва проблема стосовно толерування причин та умов саме на рівні законодавства. В даній праці нами досліджується положення ст. 284 КПК України. Вказана норма декларує право дізнавача, слідчого, прокурора на закриття кримінального провадження за обставинами що реабілітують (встановлена відсутність події кримінального правопорушення; встановлена відсутність в діянні складу кримінального правопорушення; не встановлені достатні докази для доведення винуватості особи в суді і вичерпані можливості їх отримати). Проте, вказана діяльність, як на нас, не тільки не є притаманною дізнавачу, слідчому чи прокурору, як стороні обвинувачення (§2 глави 3 КПК України), але і суперечить принципу змагальності сторін та свободі у поданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості. А саме, у частині 3 статті 22 КПК України йдеться про те, що під час кримінального провадження функції державного обвинувачення, захисту та судового розгляду не можуть покладатися на один і той самий орган чи службову особу. Наприклад Р. І. Благута, Ю. В. Гуцуляк, О. М. Дуфенюк також звертають увагу на те, що розподілення функцій кримінального процесу є досить важливим фактором змагальності, отже функції обвинувачення, захисту та судового розгляду (правосуддя)

не можуть покладатися на один і той самий орган або на ту саму службову особу [4, с. 23–24]. Проте, не зважаючи на той факт, що дізнавач, слідчий, прокурор є представниками сторони обвинувачення, вони завдяки задекларованим у частині 1 статті 284 КПК України нормам здійснюють не лише функцію захисту, але і функцію правосуддя (частина 4 статті 284 КПК України). В той же час, лише суд має повноваження по кримінальному провадженню визначати ступінь вини обвинуваченого, а також її вину чи невинуватість. Так в пунктах 1 і 2 статті 5 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» йдеться про те, що правосуддя в Україні здійснюється виключно судами, делегування ж функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускаються [1]. Не оминає цього питання і Конституція України, в пункті 3 статті 129 якої чітко зазначено, що змагальність сторін передбачає доведення переконливості будь яких наданих сторонами доказів саме в суді [5]. Отже, вважаємо, що закриття кримінальні провадження за обставинами, які реабілітують уповноважений виключно суд. Нами, також раніше зазначалося на високі корупційні ризики, які породжує вказана норма у кримінальному процесі України. А саме, здійснивши аналіз пунктів 1–3 частини 1 та частини 4 статті 284 КПК України ми в минулій публікації дійшли до висновку, що слідчий, особа, яка проводить дізнання та прокурор закриваючи кримінальне провадження за обставинами які реабілітують, фактично переймають на себе функцію правосуддя. Нами вказувалося, що дізнавач, слідчий чи прокурор, приймають доволі важливе рішення про закриття кримінального провадження суто за своїм внутрішнім переконанням, законно оминаючи процедуру судового контролю. На нашу думку, така ситуація стимулює виникнення причин та умов вчинення корупційних діянь, наприклад, одержання службовою особою неправомірної вигоди (хабаря). Як приклад, нами наводилася ситуація щодо вимагання неправомірної вигоди (хабаря) за закриття кримінального провадження прокурором фастівської окружної прокуратури [6, с. 133]. Ще одним, як на нас, і досить вагомим аргументом, стосовно позбавлення сторони обвинувачення закриття кримінальні провадження за обставинами, що реабілітують, є право зацікавлених учасників кримінального процесу оскаржувати дії із закриття кримінального провадження на стадії досудового розслідування. Адже досить часто, наприклад, потерпілий, його представник чи законний представник, а інколи і заявник можуть не погоджуватися із закриттям кримінального провадження з підстав вказаних у пунктах 1–3 частини 1 статті 284 КПК України. В такому разі, виникають питання щодо законності закриття кримінального провадження. І такі питання, на нашу думку, є цілком логічними, адже слідчий, дізнавач та прокурор, приймаючи рішення, діють за власним внутрішнім переконанням, яке може не співпадати з переконанням інших учасників кримінального процесу. На підтвердження сказаного можна навести статистичні данні по Україні, в яких вбачається до двох з половиною тисяч оскаржень щодо закриття кримінальних проваджень на стадії досудового розслідування [6, с. 135]. Поміж іншим, чинний КПК України надає право учасникам кримінального процесу оскаржувати в судовому порядку (частина 1 статті 306 КПК України) рішення посадових осіб про закриття кримінального провадження на стадії досудового розслідування. Так, в пунктах 3–4 частини 1 статті 303 КПК України зазначено, що рішення слідчого, дізнавача про закриття кримінального провадження може бути оскаржене заявником, потерпілим, його представником чи законним представником, а рішення прокурора про закриття кримінального провадження заявником, одним із близьких родичів або членом сім'ї, коло яких визначено чинним КПК України, та/або захисником померлого, потерпілим, його представ-

ником чи законним представником, підозрюваним, його захисником чи законним представником, представником юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження. Отже, вже саме право оскаржувати в судовому порядку рішення щодо закриття дізнавачем, слідчим та прокурором кримінального провадження, свідчить про пріоритетність судового контролю, наприклад, коли виникають ситуації з перетинаннями функцій захисту, обвинувачення та правосуддя. І тут зрозуміло, що закон все ж таки надає остаточне право приймати рішення щодо закриття кримінального провадження суду. Проте, залишається питання чому ж законодавець так не бажає передавати закінчення кримінального провадження у формі його закриття суду? Можливо, законодавець «закриває очі» на явне суміщення функцій обвинувачення та правосуддя органами досудового розслідування (сторона обвинувачення) через і без того великої завантаженості суду в галузі кримінальних проваджень? Тоді зрозуміло, чому чинний КПК України все ще залишає за стороною обвинувачення право суміщення на досудовому розслідуванні функцій обвинувачення та правосуддя. На підтвердження версії стосовно надмірної завантаженості судів в галузі кримінального провадження та дефіциту суддівських кадрів, слід навести деякі висловлювання із звіту Голови Верховного Суду України під час засідання Пленуму Верховного Суду. А саме, під час обговорення результатів діяльності судової влади в 2023 році Голова ВС зазначив, що надходження справ у судах усіх інстанцій є просто вражаючими. Так, в 2023 році, на розгляд судів надійшло майже 4,5 млн. справ і матеріалів. Це на 55% більше, ніж у 2022 році, та дещо навіть перевищує показники 2021 року. Надходження справ до місцевих судів становило 3,8 млн. справ у 2023 році, що на 55% перевищує показники 2022 року та за деякими показниками перевищує дані за 2021 рік, зокрема і справ по кримінальних провадженнях. У зв'язку із великим навантаженням на суди, за словами очільника Верховного суду, також зменшується і склад суддівського корпусу держави. За його словами, характерною рисою року, що минув, є доволі істотна кількість суддів, які пішли у відставку. Причини цього здебільшого – втома, вигорання, робота в умовах постійного стресу тощо. З 25 суддів було звільнено у 2023 році. Тобто, кількість справ істотно збільшується, а кількість суддів значно зменшується. Отже, основними завданнями на 2024 рік, також є і завдання кадрового наповнення судів [7].

Зважаючи на викладене вище, можна підсумувати, що національна судова система ще не в повній мірі здатна реалізовувати принаймні вимоги КПК України стосовно чіткого розмежування функцій захисту, обвинувачення та правосуддя, що зазначено у частині 3 статті 22 КПК України. А звідси випливає, що закривати кримінальні провадження за реабілітуючими обставинами на стадії досудового розслідування все ж таки будуть учасники сторони обвинувачення. Така тенденція дійсно врегульована законом (частина 1 та частина 4 статті 284 КПК України), в той же час слід зазначити, що надаючи право стороні обвинувачення виконувати функцію правосуддя (закриття кримінального провадження за обставинами які реабілітують) законодавець, бажає він того чи ні, створює умови до вчинення корупційних злочинів з боку учасників кримінального процесу, які повноважні закривати кримінальні провадження. Разом з тим, кримінальний процесуальний закон з метою максимального унеможливлення вчинення порушень закону під час закриття кримінальних проваджень все ж таки надає право іншим учасникам кримінального провадження звертатися до слідчого судді чи суду з оскарженням закриття кримінального провадження на стадії досудового розслідування. В цьому випадку, остаточне рішення залишається за судом. Але, як правило, оскарження рішення про закриття кримінального провадження відбувається в тому випадку коли, наприклад,

зацікавлена особа не погоджується з таким рішенням. Проте, можуть виникати випадки коли наприклад, особа підозрюваного побоюється бути притягнута до кримінальної відповідальності за начебто вчинене кримінальне правопорушення, хоча в її діях фактичного злочину не було. І не знаючи закону, така особа вважає, що в її діях є і склад злочину, і подія злочину, а дізнавач, слідчий або прокурор мають всі необхідні докази про вчинення цього злочину. Тоді, якщо скажімо, вказані посадові особи будуть, наприклад, наділені низькими морально-психологічними якостями, то виникає велика вірогідність того, що вони скористаються цією ситуацією, щоб схилити підозрюваного до вчинення корупційного злочину. Наприклад, вимагати від підозрюваного неправомірну вигоду для себе. Більш того, закон надає право стороні обвинувачення маніпулювати вищезазначеними умовами щодо вчинення корупційного злочину. Знову ж таки, прикладом такої ситуації є випадок у м. Фастів Київської області, коли співробітниками ДБР та СБУ заримали прокурора Фастівської окружної прокуратури за підозрою в отриманні неправомірної вигоди. Прокурор запропонував представнику компанії закрити кримінальне провадження за 30 тисяч доларів США [8]. Доречі, наявність такої умови вчинення корупційних злочинів нажалі не є остаточним. Може виникнути і інша ситуація, коли кримінальне провадження закривається за надуманими мотивами, але в цьому випадку зацікавлені особи мають можливість звертатися з оскарженням до слідчого судді. Проте, ризик прийняття неправомірного рішення на користь підозрюваного в цьому випадку залишається реальним. В той же час, коли б таке рішення приймалося виключно судом, ризик вчинення неправомірної діяльності в галузі закриття кримінальних проваджень був би набагато меншим. Адже суд, згідно засадам гласності і відкритості судового провадження (стаття 27 КПК України) гарантує учасникам судового розгляду, а також особам, які не брали участі у кримінальному провадженні, але чії права, свободи, інтереси чи обов'язки були порушені обов'язкове ознайомлення з рішенням. Окрім того, чинним КПК України (частина 2 статті 27) гарантується відкрите кримінальне провадження в судах всіх інстанцій, а судові рішення, ухвалені у відкритому судовому засіданні, проголошуються прилюдно (частина 7 стаття 27), чого не можна гарантувати на стадії досудового розслідування під час закриття кримінального провадження дізнавачем, слідчим або прокурором.

Цікавим є досвід реагування на подібні випадки в США та Німеччині. Так фахівці, дослідивши порядок закриття кримінального провадження в США та країнах романо-германської правової системи показали, що наприклад в США, кримінальне провадження може бути закрито на стадії судового розгляду в суді першої інстанції на підставах задоволення клопотання обвинуваченого або його захисника: про недостатність доказів обвинувачення чи про виключення з доказів тих, що були отримані без дотримання конституційних гарантій прав і свобод особи; відмови прокурора від продовження кримінального переслідування, яка для суду є імперативною; представлення доказів обвинувачем коли захисник під час їх оцінювання порушить питання про закриття справи у зв'язку з відсутністю достатніх даних, що підтверджують винність підсудного у вчиненні злочину. Такий же порядок існує і в країнах романо-германської правової системи. Наприклад, дослідник зазначає, що у Німеччині, закриття кримінального провадження можливе на стадії віддання до суду, ця стадія там слідує за досудовим розслідуванням, та передє судовому розгляду. Також, кримінальне провадження може бути закрито на стадії судового розгляду за наявності обставин, які виключають провадження у справі, наприклад амністія, закінчення строків давності. У такому разі виноситься вирок про закриття справи. Проте, не всі країни вдаються до закриття криміналь-

ного провадження лише в суді. Як зазначає Є. Мартинов, наприклад такі держави як Англія, Франція, Іспанія практикують закриття кримінального провадження ще на стадії досудового розслідування [9, с. 148–150]. Але ж навіть якщо в деяких державах цивілізованого, правового світу і допускається можливість позасудового закриття кримінального провадження в стадії досудового розслідування, то це лише свідчить про сталу добросовісність національної антикорупційної політики цих держав тощо. Нажаль українському суспільству ще необхідно пройти складний і тернистий шлях для досягнення сталої антикорупційної свідомості та позбавлення від рис толерування корупції.

Висновки. Нами пропонуються наступні кроки з вирішення зазначеної проблеми.

Виключити із частини 4 статті 284 КПК України право дізнавача, слідчого та прокурора закривати кримінальне провадження за реабілітуючими обставинами [6, с. 136].

Перерозподілити право щодо закриття кримінального провадження за обставинами, які реабілітують (пункти 1–3 частини 1 статті 284 КПК України) виключно суду [6, с. 136]. На думку авторів, таку діяльність в суді доцільно здійснювати на стадії підготовчого провадження. Отже, пропонуємо, пункт 2 частини 3 статті 314 КПК

України викласти в новій редакції наступного змісту: «закрити провадження у випадку встановлення підстав, передбачених пунктами 1–3, 5–8, 10 частини першої або частиною другою статті 284 цього Кодексу». Вважаємо, що новела, яка пропонується нами здатна привести чинне кримінальне процесуальне законодавство до вимог засади змагальності зазначеної у частині 3 статті 22 КПК України. В цьому випадку, сторона обвинувачення в особі дізнавача, слідчого та прокурора будуть виконувати лише функцію обвинувачення, а суд функцію правосуддя.

Механізм реалізації функцій обвинувачення і правосуддя в цьому випадку залишається таким, який вказаний у пункті 3 частини 2 статті 283 та у статті 291 КПК України. А саме, дізнавач, слідчий, прокурор складають обвинувальний акт із зазначенням фактично отриманих обставин і направляють його у відповідності до пункту 3 частини 2 статті 283 та статті 291 КПК України до суду. А вже суд, як орган правосуддя, сам повинен вирішувати про наявність чи відсутності обставин вказаних у пунктах 1–3 частини 1 статті 284 КПК України, і звісно, приймати рішення про закриття кримінального провадження. Вважаємо, що такий підхід буде більш об'єктивний, а значить і справедливий.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про судоустрій і статус суддів. Закон України 2 червня 2016 року № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
2. Дерев'янків С.Л. Співвідношення засади змагальності з активністю суду у процесі дослідження доказів під час судового розгляду кримінальних проваджень. Південноукраїнський правничий часопис. № 4. 2020. С. 250. URL: <http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2020/4/44.pdf>
3. Володіна О.О. Щодо питання про вдосконалення кримінального законодавства в сфері протидії корупції. кримінального законодавства. Актуальні проблеми протидії злочинності і корупції: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (Харків, 22 грудня 2023 р.). Харків: Юрайт, 2023. 202 с. URL: https://ivpz.kh.ua/wp-content/uploads/2024/01/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%84_22.12.2023.pdf
4. Кримінальний процес: підручник / Р. І. Благута, Ю. В. Гуцуляк, О. М. Духенюк та ін.; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова, В. В. Луцика. Львів: ЛьвДУВС, 2019. Ч. 1. 532 с. URL: https://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/kryminal-nyy-protses_LDUVS.pdf
5. Конституція України. Прийнята 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Шульга А.О., Чорна М.В. Суміщення функцій у кримінальному процесі на прикладі ч.1 ст. 284 КПК України: проблеми та шляхи вирішення. *Наукові записки*. Серія: Право. № 15. 2023. С. 133-137. URL: <https://pravo.cusu.edu.ua/index.php/pravo/article/view/348/352>
7. Вражаючими є як кількість справ, які надійшли до судів у 2023 році, так і кількість розглянутих справ в умовах війни та нестачі кадрів – Голова ВС Станіслав Кравченко. Судова влада України. Верховний Суд України. Єдиний контакт-центр судової влади України. 9 лютого 2024 р. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1554727/>
8. ДБР затримало на хабарі у 45 тисяч доларів США прокурора Фастівської окружної прокуратури (ВІДЕО). Державне бюро розслідувань. 04.10.2023. URL: <https://dbr.gov.ua/news/dbr-zatrimalo-na-habari-u-45-tisyach-dolariv-ssha-prokurora-fastivskoi-okruzhnoi-prokuraturi>
9. Мартинов Є. Зарубіжний досвід реалізації норм інституту закриття кримінального провадження судом. *Юридичний вісник* № 1. 2023. С. 145-153. URL: http://yurvisnyk.in.ua/v1_2023/18.pdf.